

naglasu u (novoj) slovenštini“ zanimivo razkladanje naglasa v slovenskem jeziku, — v drugem dr. Fr. Marković pod naslovom „Estetička ocjena Gundulićeva Osmana“ kritikuje iz estetičnega stališča Gundulićevega Osmana, — v tretjem pa dr. Pilar pod naslovom „Pobirci za zemljoslavlje Dalmacije, Hrvatske i Slavonije od Fr. Vukasovića priobčuje dodatke k geologiji trojedne kraljevine. Tem trem člankom je dodan imenik knjig, ki so bile Akademiji poklonjene.

V drugi knjigi, ki jo je z „Radom“ vred izdala Akademija jugoslavenska pod naslovom „Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium“ nahajamo „Listine o odnošajih izmedju južnoga slavenstva i mletačke republike od godine 1409. do 1412“, skupio i uredio Sime Ljubić.

Vljuden poziv našim pisateljem!

Po želji častitega odbora Matičinega sem prevze vredništvo njenega „Letopisa“ tudi za letošnje leto.

Obračam se tedaj zopet do cenjenih pisateljev, ki imajo srce do našega literarnega zavoda, z vljudno prošnjo, naj me podpró s spisi naši „Matici“ primernimi, katera po pravilih svojih in po soglasnem priznanji izvedenih rodoljubov o izdavanju knjig ima stati v nekaki sredi med visokoznanstveno akademijo in pa med društvom priprostemu ljudstvu namenjenim. Če tudi je „Matica“ tako na dvojno stran omejena, ima vendar še jako obširno polje za delovanje svoje. Poduka, poduka pred vsem treba nam je še mnogo tu in tam, in kdor vé „utili“ dodati „dulce“, zadel bo pravo.

Da pa pisatelji se ne trudijo s pisanjem člankov, katerih ne bi mogli vzeti v „Letopis“, drago bi mi bilo, ako bi mi hoteli poprej le predmet naznaniti, o kojem za „Letopis“ nameravajo pisati. V obče naj članki ne bodo preobširni, da je mōči v „Letopisu“ vstrezati priljubljenemu pravilu: „variatio delectat“.

Ker nekateri družabniki cenijo delovanje društva bolj o tem, da namesti ene obširne knjige dá dve, tri manjše knjižice na svetlo, zato je odbor „Matičin“ ukrenil, okrajšati „Letopis“ za toliko, da poleg njega na svetlo pride še ena ali dvoje knjižic po 4 ali 5 pōl, ako odboru doidejo za tako izdanje sposobni rokopisi.

Ker morajo vse knjige do decembra meseca dotiskane biti, da pridejo koncem leta družabnikom v roke, zato prosim gospode pisatelje, naj blagovolijo pred očmi imeti oni obrok. — Da se za vsak sprejeti članek, katerega pisatelj izrekoma ne daruje „Matici“, po pravilih odmerjena nagrada daje, je obče znano.

Dr. Jan. Bleiweis, Matičin predsednik.

Mnogovrstne novice.

* V spomin na sreberno poroko presvetlega cesarja in cesarice je daroval preč. mariborški knez in škof v blagor svoje rojstne (celjske) fare za šolske sestre v Celju in njih dekliško šolo obligacijo 10.000 gld. srebr. veljave, katero je vsled ustanovnega pisma stolnemu kapiteljau v varstvo in skrb izročil z namenom, da se z obresti te ustanovnine plačuje najemščina za stanovanje sester in za šolske sobe, dokler se ne posreči, v ta namen lastnega poslopja ali nakupiti ali pozidati.

* Za stavljenje katoliške cerkve v Banjiluki je cesar podaril 1000, za ono v Rami pa 1500 gold. Začasna vlada pod vojvodo Württembergom je preveč pod magjarskim uplivom in je proglasila bivšega tur-

škega generala Omer-paše razglas od l. 1859. ter mohamedanskim begom in agom potrdila vse pravice. Krištijani so tedaj zopet tlačanji in robotarji kakor prej. Mnogi se uže selijo proč od nas v Črnogoro.

* Na dunajskem vseučilišči je bilo v prvi polovici letošnjega šolskega leta vpisanih študentov iz Kranjskega 71, iz Štajarskega 48, iz Tržaškega 43, iz Istre 38, iz Koroškega 26, iz Goriškega 19. — Vseh študentov skupaj bilo je vpisanih 3913.

Naši dopisi.

Livno v Bosni 15. aprila. M. — Minula so leta, kar se v Livnu velikonočni prazniki niso tako lepo praznovali kakor letos. Bila je namreč katoliška cerkev v četrtek, petek in soboto tako obilno obiskana, da se je ljudstvo komaj zvrstilo pri jako lepo, a ne ravno bogato napravljenem Božjem grobu. Strmel je tudi vsak, kdor je videl vojaško stražo, katero je postavil naš polk, prav po avstrijski šegi, v omenjeno cerkev k grobu. V soboto ob 5. uri popoldne obhajali smo ustajenje Izveličarjevo, pri katerem je naša godba igrala. Oddalo se je tudi ob tistem času 24 strelav iz naših topov na mali trdnjavi „Velika tabja“; le škoda, da smo imeli pri tej slovesnosti zelo slabo vreme, in tako tudi poprejšnja dva dni. Ravno tako vreme imeli smo v nedeljo, vendar pa je bila cerkev pri dopoldanski službi božji zopet tako natlačena, da se ni bilo mogoče ganiti. Tudi v nedeljo je godba našega polka v cerkvi igrala, mašo pa so nekateri izvrstni pevci našega polka odpevali, kateri so od gospodov duhovnikov toplo pohvalo dobili. V ponedeljek so pa le naši pevci mašo odpevali, godba pa je igrala v srbski cerkvi. Mnogo častnikov in podčastnikov bilo je navzočih pri tej službi Božji; vreme je bilo ovi dan jako ugodno. V nedeljo in ponedeljek igrala je naša godba od 4. do 5. ure popoldne na „Stojanovem trgu“, kjer se je vselej dosti ljudstva sošlo. Tako smo praznovali velikonočne praznike v „zlati Bosni“; Bog bi hotel, da bi jih prihodnje leto v okrožji svojih prijateljev in znancev obhajali v lepi naši kranjski domovini!

V Gorici 27. apr. — Prešel je cesarski teden. Veliko bolje, ko smo pričakovali, izkazala se je naša — menda nepotrebno razvpita — Gorica. Dne 23. t. m. zvečer so se pričele svečanosti s koncertom v katol. društvu. Jedro svečanosti je bil govor gosp. prof. in državnega poslanca Evg. dr. Valussi-a. — Vse mesto je bilo (prostovoljno) razsvetljeno; z mnogih hiš so vihrale že tisti večer in še več naslednji dan zastave in priproge. Meščanska banda je šla se sijajno bakljado po mestu. Videli smo v prvo novo mestno zastavo. Pozneje je šla vojaška muzika okoli. Drugi dan zjutraj ste igrali spet obe budnico in so grmeli z Grada topovi. — Šolska mladina raznih učilišč je imela v svojih dotičnih cerkvah primerno službo Božjo; vojaščina svojo ob 9. uri na Travniku; ob 10. uri je bila pontifikalna svečanost v prvostolnici. Večina hiš je bila ozališana; po nekaterih ulicah je bilo, kakor leta 1875., ko je bil cesar tukaj. Popoldne je bil oficirski banket pri „Treh kronah“. Zvečer godba na Travniku; pozneje nekatere ulice zopet razsvetljene. Končale so se svečanosti s krasno bakljado studentovsko, ki je zvalila vse mesto skup. — Vsaka prava slika pa mora imeti svoje ozadje. Tudi naših slavnosti slika ga je imela. Ponoči od 23. do 24. aprila se je raztrosilo po mestu vse polno iztisov nekega surovega pisma „Italije irredente“; to je prva; — druga pa ta-le: Naš „giornale cittadino“ („L' Isonzo“) je bil gluh in slep za vse, kar se je te dni v Avstriji in soseben v Gorici